

Briuselis, 2022 04 06
COM(2022) 153 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros valdybos vertinimas

pagal 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2219 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros (CEPOL), kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/681/TVR (toliau – CEPOL reglamentas), 32 straipsnį

{SWD(2022) 103 final}

1. APLINKYBĖS

Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL) – Budapešte (Vengrija) įsikūrusi Europos Sąjungos agentūra, kurios misija – rengti teisėsaugos pareigūnų mokymus. Šios agentūros vaidmuo yra labai svarbus ir yra skirtas užtikrinti, kad Europos teisėsaugos pareigūnai būtų parengti apsaugoti žmogaus teises, užkirsti kelią sunkiems nusikaltimams ir terorizmui ir kovoti su jais bei palaikyti viešąją tvarką, siekiant sukurti bendrą ES teisėsaugos kultūrą. CEPOL buvo įsteigta 2000 m. kaip Europos policijos koledžas, o 2005 m. tapo agentūra. Teisinius įgaliojimus veikti ji gavo 2016 m. liepos 1 d. pagal 2015 m. Reglamentą (ES) 2015/2219 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros¹ (toliau – CEPOL reglamentas). Pagal šio reglamento 3 straipsnį CEPOL įgaliojimai apima teisėsaugos pareigūnų mokymų rėmimą, plėtojimą, įgyvendinimą ir koordinavimą.

Kalbant konkrečiai, ši agentūra:

- teikia paramą valstybėms narėms rengiant mokymą teisėsaugos pareigūnams, visų pirma tarpvalstybinio ir Europos teisėsaugos bendradarbiavimo klausimais;
- teikia valstybėms narėms paramą regioninio ir dvišalio bendradarbiavimo vystymui rengiant daugiašalį mokymą;
- vysto, įgyvendina ir koordinuoja mokymą, kurio metu gilinamasi į konkrečias temines sritis;
- vysto, įgyvendina ir koordinuoja teisėsaugos pareigūnų mokymą rengiant teisėsaugos pareigūnus dalyvauti Sąjungos misijose ir pajėgumų didinimo veikloje trečiosiose šalyse;
- rengia teisėsaugos pareigūnų dėstytojų mokymą ir padeda kaupti geriausią mokymosi patirtį ir dalytis ja;
- rengia, atnaujiną ir vertina mokymosi priemones ir metodikas, kurias padėtų teisėsaugos pareigūnams mokytis ir tobulėti².

CEPOL reglamento 32 straipsnyje reikalaujama, kad iki 2021 m. liepos 1 d., o vėliau – kas penkerius metus Komisija atliktų vertinimą, kuriame visų pirma būtų įvertintas CEPOL ir jos darbo metodų poveikis, veiksmingumas ir rezultatyvumas. Nepriklausomą tyrimą, kuriuo buvo grindžiamas šis vertinimas, atliko „RAND Europe“ ir „Ernst & Young“ konsorciumas³.

Nepriklausomas tyrimas buvo grindžiamas toliau nurodyta duomenų rinkimo veikla:

- 1) dokumentų apžvalga;
- 2) viešomis konsultacijomis su ES piliečiais;
- 3) CEPOL nacionalinių padalinių ir nacionalinių informacijos centrų, pagrindinių partnerių, trečiųjų šalių ir mokymų dalyvių internetinėmis apklausomis;
- 4) pokalbiais su suinteresuotosiomis šalimis iš CEPOL, ES institucijų, valstybių narių organizacijų, tarptautinių organizacijų ir trečiųjų šalių;
- 5) virtualiais „vizitais“ CEPOL;
- 6) trimis atvejo tyrimais;
- 7) praktiniais seminarais.

¹2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2219 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros (CEPOL) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/681/TVR

²Reglamento (ES) 2015/2219 3 straipsnis.

³Vertinimą pagrindžiančio tyrimo galutinė ataskaita skelbiama internete adresu <https://data.europa.eu/doi/10.2837/540159>.

Taikant mokslinių tyrimų metodą buvo užtikrinta, kad informacija būtų renkama iš įvairių suinteresuotųjų šalių, kad būtų stiprinama požiūrių pusiausvyra ir įvairovė, įskaitant suinteresuotąsias šalis CEPOL, kitose ES agentūrose, valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse.

Šiuo vertinimu siekiama dviejų pagrindinių tikslų: 1) įvertinti CEPOL ir jos darbo metodų veiksmingumą, rezultatyvumą, tinkamumą, nuoseklumą ir pridėtinę vertę ES nuo 2015 m.⁴; ir 2) apibūdinti įgytą patirtį bei parengti rekomendacijas, kaip geriau spręsti į problemas, kurių kelia nuolat kintanti aplinka, atsižvelgiant į šiuo metu patvirtintus CEPOL finansinius ir žmogiškuosius išteklius. Vertinimas apima CEPOL veiklą, kuri buvo vykdoma 2015–2020 m. laikotarpiu su visomis ES valstybėmis narėmis (išskyrus Daniją⁵), trečiosiomis šalimis, su kuriomis CEPOL yra sudariusi darbinis susitarimus, bendradarbiavimo susitarimus ir panašius susitarimus, ir tarptautinėmis organizacijomis bei ES agentūromis.

Ši ataskaita bus pateikta Europos Parlamentui, Tarybai ir Agentūros valdybai. Prie šios Komisijos ataskaitos pridedamame Komisijos tarnybų darbiname dokumente pateikiama išsami išorės vertinimo rezultatų analizė.

2. SVARBIAUSIOS VERTINIMO IŠVADOS

Vertinant **veiksmingumą** nustatyta, kad svarbiausiuose CEPOL programiniuose dokumentuose atsižvelgiama į jos teisinio pagrindo tikslus ir 2015 m. ES saugumo darbotvarkėje nustatytus prioritetus ir kad jie yra atspindėti šiuose dokumentuose. Tai patvirtina suinteresuotosios šalys, kurių didžioji dauguma nurodė, kad CEPOL veiksmai ir veikla 2015–2020 m. laikotarpiu tinkamai atspindėjo jai suteiktų įgaliojimų tikslus. CEPOL yra įsipareigojusi įgyvendinti savo įgaliojimus, kiek jie susiję su tarpvalstybine ir Europos lygmens teisėtvara, ir atitinkamai investuoja savo išteklius, todėl teikia apčiuopiamų rezultatų.

Be to, pradėjus taikyti ES strateginių mokymo poreikių vertinimo metodiką, kuri buvo parengta siekiant nustatyti žinių, gebėjimų ir kompetencijos trūkumus bei mokymo poreikius, labai pagerėjo mokymo poreikių prioritetų nustatymas. Pagal metodiką nustatomi mokymo prioritetai ir siekiama koordinuoti esamą mokymo veiklą, kad būtų išvengta sutapimų ir dubliavimo, ir kartu parodomos besiformuojančios teisėsaugos tendencijos. Vis dėlto vertinime pažymėta, kad CEPOL siūlymas mokyti dėstytojus kaip veiklą, kuria dėstytojams sudaroma galimybė diegti šiuolaikiškus dėstytojų metodus ir taikyti mišrią mokymosi techniką siekiant užtikrinti kokybišką policijos mokymą daugiakultūroje aplinkoje, yra siauresnė, palyginti su kitų ES teisingumo ir vidaus reikalų agentūrų siūloma veikla, todėl reikėtų apsvarstyti galimybę ją išplėsti.

Atlikus vertinimą padaryta išvada, kad, atsižvelgiant į tai, jog CEPOL yra palyginti maža agentūra (2020 m. joje dirbo 96 darbuotojai) ir jos metinis biudžetas nėra didelis (2020 m. jis buvo 10,6 mln. EUR), negalima tikėtis, kad ji tiesiogiai pasieks didelę tikslinės auditorijos dalį organizuodama mokymo vietoje veiklą. CEPOL reglamentas grindžiamas idėja, kad agentūra plėstų savo tikslinę auditoriją pakopiniu principu, didindama aprėptį dėl to, kad rengiami dėstytojų mokymai ir skatinamas tarpusavio žinių perdavimas. Šiuo metu pakopinė sistema daugiausia grindžiama valstybių narių veiksmais ir CEPOL jos nuosekliai nekontroliuoja. Be to, CEPOL ribotai taiko dėstytojų mokymo metodą, nes 2019 m. buvo surengtos tik penkios mokymo sesijos, o 2020 m. iki pandemijos – dvi. CEPOL investicijos,

⁴ Vertinimas grindžiamas šiais penkiais kriterijais.

⁵ Pagal Protokolą Nr. 22 dėl Danijos pozicijos Danija nelaikoma valstybe nare.

skirtos tobulinti ir plėsti jos internetinę mokymo veiklą, virto teigiama auditorijos didinimo strategija, kuri tapo ypač svarbi atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją.

Į CEPOL mokymus vietoje atrinkti dalyviai ne visada yra tinkami pagal patirties ir vyresniškumo kriterijus. CEPOL veiklos vadovai turi teisę peržiūrėti ir atmesti dalyvių paraiškas, tačiau vertinant nustatyta, kad šia teise retai kada naudojamas, nes yra nusistovėjusi praktika patvirtinti pirmą valstybių narių pasiūlytą kandidatą, neatsižvelgiant į jo profilį. Tai yra gerai žinoma problema, kuri yra dažnai aptariama CEPOL nacionalinių padalinių reguliariuose susitikimuose. Vis dėlto suinteresuotosios šalys pranešė, kad dabar CEPOL veiklos vadovai atidžiau peržiūri dalyvių paraiškas.

Vertinant **rezultatyvumą** nustatyta, kad dalyvavimo CEPOL veikloje nauda nusvėrė valstybių narių dėl jo patirtas išlaidas, ir kad CEPOL išteklių buvo tvarkomi tinkamai. Atliekant vertinimą, taip pat prieita prie išvados, kad kai kurie trūkumai buvo susiję su valdybos sprendimų priėmimo procesu, CEPOL planavimo procesais ir stebėsenos procedūromis. CEPOL vidaus struktūra veikia veiksmingai, nors CEPOL darbuotojų kaita galėjo paveikti bendrą agentūros rezultatyvumą 2015–2020 m. laikotarpiu. Dabar CEPOL veikia pagal hibridinį veiklos modelį, kai derinamas tradicinis dotacijų metodas, konkurso tvarka paskiriant temas reikalavimus atitinkantiems pagrindiniams partneriams, ir naujasis CEPOL žinių centro metodas, kai tam tikri ekspertai specializuojasi tam tikroje srityje. Šis mišrus metodas skirtas racionalizuoti ir supaprastinti dotacijų valdymą ir buvo įdiegtas po to, kai valdyba nepritarė siūlymui visiškai panaikinti dotacijų sistemą. Apskritai CEPOL pavyko įsisavinti gautą ES finansavimą.

Metinis CEPOL mokymo veiklos vystymo ciklas laikomas per trumpu, o tai kelia pavojų kokybei. Dar prieš CEPOL sukuriant mokymo programą, valdyba turi priimti sprendimus dėl temų, parengiamos gairės ir per atrankos procedūras atrinkami pagrindiniai partneriai. Užbaigus šiuos procesus, kaip nurodo kai kurios suinteresuotosios šalys, lieka mažai laiko kokybiško turinio sukūrimui, nes metinis ciklas jau artėja prie pabaigos. Todėl pagrindiniai partneriai, neturintys parengtų iš karto skirtų naudoti mokymo sprendimų, kurie galėtų būti siūlomi per šį ribotą laiką, atgrasomi teikti paraišką mokymui rengti. To rezultatas – nuolat mažėja pagrindinių partnerių konkurso paraiškų.

Mokymo veiklai, kurią CEPOL užsakymu vykdo pagrindiniai partneriai, rengiantys ir organizuojantys tokius mokymus, rečiau taikomas CEPOL kokybės užtikrinimo mechanizmas. Todėl skiriasi mokymo veiklos kokybė. CEPOL taiko kokybės užtikrinimo mechanizmą, kuriuo kontroliuoja savo mokymo veiklą nuo pat sukūrimo iki organizavimo etapo, ir nustatyta, kad jis yra veiksmingas užtikrinant aukštos kokybės turinį ir dėstytojus, kai CEPOL yra atsakinga ir už mokymų parengimą, ir už jų organizavimą. Nors dalyviai vis dar teigiamai vertina iš pagrindinių partnerių užsakomą mokymo veiklą, kartais skiriasi jos kokybė, nes ji ne visada nuolat tikrinama taikant CEPOL kokybės užtikrinimo mechanizmą.

CEPOL Kibernetinių nusikaltimų akademija laikoma svarbiu agentūros žingsniu siekiant atsižvelgti į išylančius poreikius, tačiau ją dar reikia tobulinti. Suinteresuotieji subjektai įvairiai vertino CEPOL Kibernetinių nusikaltimų akademijos įsteigimą. Nors jos atliekamo darbo sritis yra labai svarbi ir labai paklaus, kilo klausimų dėl tikrosios šios akademijos užduoties, jos riboto dydžio ir gebėjimo pritraukti reikiamų žinių ir gebėjimų turinčius ekspertus, kurie rengtų mokymus. Kibernetinių nusikaltimų akademijos vykdytai veiklai neigiamą poveikį taip pat turėjo COVID-19 pandemija, nes negalėjo būti vykdoma mokymo vietoje veikla, kuriai naudojama specializuota įranga. Apskritai kai kurios valstybės narės ir

ES lygmens suinteresuotosios šalys kritiškai vertino CEPOL siūlomus kibernetinių nusikaltimų mokymus, abejodami dėl jų kokybės, nuoseklumo ir aprėpties.

Atliekant vertinimą nustatyta, kad nors CEPOL vykdomojo direktoriaus ir valdybos santykiai yra geri, valdybos posėdžiams trukdo tai, kad kai kurie nariai juose retai dalyvauja, taip pat tai, kad neproporcingai didelis dėmesys skiriamas administraciniais klausimams. Be to, iškilo tam tikrų atstovavimo klausimų, susijusių su CEPOL valdyba (t. y. menkas kai kurių valstybių narių dalyvavimas); lyčių pusiausvyros nebuvimas; muitinės ar pasienio pareigūnų nedalyvavimas; skiriasi atstovų vyresniškumas). Valdybos posėdžiuose dalyvauja daug atstovų iš pavienių valstybių narių, tačiau jie ne visada tinkamai atstovauja visą teisėsaugos institucijų ir jų pozicijų spektrą. Kelios suinteresuotosios šalys pažymėjo, kad nors dauguma valdybos sprendimų susiję su turiniu ir strategija, valdybos posėdžių darbotvarkėje apstu administracinių klausimų, todėl lieka palyginti mažai galimybių aptarti strateginius klausimus.

2015–2020 m. CEPOL darbuotojų nuolat daugėjo (nuo 45 iki 96). Vis dėlto, atliekant vertinimą paaiškėjo, kad CEPOL perkėlimas iš Jungtinės Karalystės į Vengriją ir dėl to Budapeštui taikytas darbo užmokesčio korekcinis koeficientas, regis, buvo pagrindinis veiksnys, dėl kurio CEPOL buvo sunku pritraukti naujų darbuotojų ir juos išlaikyti. Tačiau decentralizuotų agentūrų atveju tai pasitaikantis nusiskundimas. Dėl darbuotojų kaitos pasikeitė agentūros kultūra ir tapo sudėtinga pritraukti tinkamos kvalifikacijos darbuotojų.

Buvo patvirtinta, kad CEPOL tikslai yra **aktualūs** svarbiausiuose strateginiuose dokumentuose apibrėžtiems ES poreikiams ir uždaviniams, o CEPOL mokymo pasiūla atitinka ES valstybių narių poreikius. Vertinimas parodė, kad CEPOL tikslai atitinka svarbiausius Stokholmo programos⁶, ES saugumo darbotvarkės⁷ ir Europos teisėsaugos pareigūnų mokymo sistemos⁸ aspektus. Mokymo kursų dalyviai iš 27 ES valstybių narių taip pat nurodė, kad 2015–2020 m. laikotarpiu CEPOL mokymo pasiūla deramai atitiko jų šalių poreikius ir lūkesčius. CEPOL tikslų ir mokymo veiklos aktualumą lemia: 1) CEPOL metinių darbo programų suderinimas su Europos saugumo darbotvarke⁹ (kaip jau buvo minėta); 2) ES strateginio mokymo poreikių vertinimo taikymas, nes jį taikydama CEPOL galėjo susieti mokymo prioritetus su savo tikslinių grupių poreikiais; ir 3) Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykės platformos įtraukimas į jos mokymo vietoje ir internetinio mokymo veiklą. Be to, plačiai pripažįstama, kad CEPOL veikla stiprina pasitikėjimą ir padeda lengviau plėtoti teisėsaugos tarnybų bendradarbiavimą. Išties, įdiegus ES strateginio mokymo poreikių vertinimą ir praktinio mokymo poreikių vertinimą, žengtas svarbus žingsnis į priekį užtikrinant geresnį mokymo temų ir veiklos pritaikymą pagal suinteresuotųjų šalių poreikius. Vis dėlto išvados dėl CEPOL gebėjimo pritaikyti savo mokymų pasiūlą prie mokslo, technologinių ir socialinių bei politinių pokyčių yra nevienodos.

Daroma išvada, kad CEPOL kompetencijos sritis ir veikla yra **suderinama** su kitų reikšmingų ES lygmens subjektų kompetencijos sritimi ir veikla ir papildo ją. Suinteresuotosios šalys iš kitų teisingumo ir vidaus reikalų agentūrų paprastai teigiamai vertino santykį su CEPOL. Vis dėlto, koordinavimas vyksta *ad hoc*, skiriasi atsižvelgiant į konkrečią agentūrą ir į tai, kokio lygmens santykius CEPOL palaiko su TVR agentūromis ir

⁶ Europos Sąjungos Taryba. 2009. Stokholmo programa – Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui.

⁷ Europos Komisija (2015). Europos saugumo darbotvarkė. COM(2015) 185 final. Prieiga per internetą: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0185&qid=1499419764654&from=LT>

⁸ COM(2013) 172, kuriuo sukurama Europos teisėsaugos pareigūnų mokymo sistema.

⁹ Europos Komisija. (2015). Europos saugumo darbotvarkė. COM(2015) 185 final. Prieiga per internetą: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0185&qid=1499419764654&from=LT>

ES institucijomis. Vadinasi, vis dar yra tobulintinų aspektų. Taigi CEPOL galėtų pritaikyti savo darbo metodus, kad kuo labiau padidintų galimą sinergiją. TVR mokymo matricos kaip lentelės, kurią, kaip tikėtasi, kasmet pildys agentūros, siekiant užtikrinti struktūruotą koordinavimą, buvo atsisakyta 2019 m. dėl priežasčių, kurios daugiausia buvo susijusios su informuotumu apie šią priemonę stoka ir dėl to, kad jos neįtraukė TVR agentūros. Tačiau vietoj TVR mokymo matricos nebuvo įdiegta jokios struktūruotos metodikos; CEPOL ir toliau taiko tarpusavio koordinavimo metodą, visų pirma dalyvaudama Teisingumo ir vidaus reikalų agentūrų tinklo susitikimuose¹⁰ ir (arba) konkrečiuose projektuose, tačiau taip neužtikrinama visiška sinergija.

Atlikus vertinimą nustatyta, kad, kalbant apie **ES pridėtinę vertę**, visos suinteresuotųjų šalių grupės, su kuriomis buvo konsultuotasi, laikėsi nuomonės, kad CEPOL iš tikrųjų teikia pridėtinę vertę, kiek ji susijusi su mokymu konkrečiose nusikaltimų srityse, palyginti su tuo, kas siūloma nacionaliniu lygmeniu. CEPOL tikslai ir užduotys padėjo gerinti valstybių narių gebėjimą rengti savo teisėsaugos pareigūnus, palyginti su tuo, ką jos būtų galėjusios nuveikti nacionaliniu lygmeniu. Kai kurie pareigūnai, su kuriais buvo konsultuotasi, teigė, kad CEPOL rengė naudingus mokymus dėl ES lygmens priemonių ir teikė įžvalgas dėl tarpvalstybinių priemonių, pavyzdžiui, tarpvalstybinio keitimosi elektroniniais įrodymais ir bendradarbiavimo tarptautinės teisės vykdymo užtikrinimo srityje ES aspekto, nes šios temos retai nagrinėjamos valstybėse narėse rengiamuose nacionalinio lygmens mokymuose. Netiesioginis šio mokymo rezultatas yra visuotinis pripažinimas, kad CEPOL veikla stiprina pasitikėjimą ir palengvina teisėsaugos tarnybų bendradarbiavimo plėtrą. Dauguma suinteresuotųjų šalių, su kuriomis buvo konsultuotasi, sutarė, kad visa CEPOL veikla padeda didinti teisėsaugos organizacijų tarpusavio pasitikėjimą. Be to, suinteresuotosios šalys patvirtino, kad CEPOL veikla padėjo atverti daugiau bendradarbiavimo galimybių ir gerinti nacionalinių teisėsaugos tarnybų bendradarbiavimo kokybę ES lygmeniu ir mažesniu mastu – dvišaliu ir regioniniu lygmeniu. Dauguma mokymų dalyvių sutinka, kad CEPOL mokymo veikla suteikia konkrečių galimybių kurti tinklus su jų kolegomis Europoje ir kad CEPOL sukuria išskirtinę vertę vystant bendradarbiavimą, kuris priešingu atveju nebūtų buvęs pasiektas nacionalinėmis priemonėmis. Toks rezultatas pirmiausia priskirtinas CEPOL mainų programai ir veiklai vietoje. Vertinant nustatyta, kad CEPOL darbą trečiosiose šalyse labai vertina su šia veikla susipažinusios suinteresuotosios šalys, nors dalis CEPOL administravimo pareigūnų apie tokią veiklą nežino. Įgyvendindama savo įgaliojimus, CEPOL prisidėjo ir prie ES išorės politikos, vystydama teisėsaugos pajėgumus ES kaimyninėse šalyse partnerėse. CEPOL pajėgumų didinimo projektai trečiosiose šalyse veiksmingai padeda gerinti stabilumą kaimyninėse ES šalyse ir stiprinti tarpusavio pasitikėjimą. Nors trečiosiose šalyse teikiamų mokymų rinka yra perpildyta, CEPOL giriama už įsipareigojimą rengti mokymus, kurie atitinka trečiųjų šalių partnerių poreikius. Pagal savo įgaliojimus CEPOL valdo specialias Sąjungos išorės paramos lėšas, kad pasiektų savo tikslus trečiosiose šalyse.

3. ĮGYTA PATIRTIS IR REKOMENDACIJOS

Vertinime pabrėžiama, kad CEPOL svarbu racionalizuoti savo veiklą, sutelkiant dėmesį į svarbiausius prioritetus įgyvendinant Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis

¹⁰ Teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) agentūrų tinklą sudaro devynios agentūros: CEPOL, EASO, EIGE, EMCDDA, eu-LISA, Eurojustas, Europol, FRA ir FRONTEX. Nuo 2010 m. tinklo susitikimai paeiliui vyksta TVR agentūrose. 2021 m. tinklo susitikimus rengė, veiklą koordinavo ir sekretoriato funkciją atliko FRONTEX. 2022 m. tinklui pirmininkaus CEPOL. Agentūros dirba labai įvairiose svarbiose srityse, įskaitant migraciją ir sienų valdymą, prekybą narkotikais ir kovą su organizuotu nusikalstamumu, prekybą žmonėmis ir lyčių lygybę. Kadangi šios sritys turi daug bendro tarpusavyje, tinklas sukurtas siekiant pasinaudoti sinergija ir dalytis informacija. Agentūra, kurioje rengiamas tinklo susitikimas, teikia ataskaitą Tarybos Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatiniam komitetui (COSI) dėl tinklo pažangos ir pasiekimų.

daugiadalykę platformą, Saugumo sąjungos strategiją ir naujausias vidaus saugumo strategijas, kartu paliekant šioje sistemoje galimybę vertinti konkrečius valstybių narių prašymus dėl mokymo ir juos tenkinti. Šiuo tikslu CEPOL turėtų apskritai aktyvinti bendradarbiavimą su kitomis agentūromis ir konkrečiai su Europolu, kad kuo labiau padidintų ir išplėstų sinergiją. Šiomis aplinkybėmis CEPOL sutiko imtis vadovaujančio vaidmens koordinuojant bendrą horizontalų strateginį tikslą dėl „pajėgumų didinimo per mokymą, tinklų kūrimą ir inovacijas“ ateinančią 2022–2025 m. Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykės platformos ciklą. Be to, CEPOL turėtų didinti savo koordinavimo vaidmenį, taip pat prisidėdama prie visų vidaus saugumo strategijų įgyvendinimo, įskaitant 2020 m. gruodžio mėn. priimtą kovos su terorizmu darbotvarkę¹¹ ir abi 2021 m. pradžioje priimtas ES strategijas dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu¹² ir dėl kovos su prekyba žmonėmis¹³.

Atsižvelgiant į tai, CEPOL labai svarbu atlikti pagrindinį vaidmenį koordinuojant teisėsaugos mokymą tarp visų skirtingų suinteresuotųjų šalių ir ypač kitų TVR agentūrų. Užuo konkuravusi su kitomis ES mokymo srityje veikiančiomis suinteresuotosiomis šalimis, CEPOL turėtų siekti tapti ES teisėsaugos mokymo centru. Nors agentūra negali pati patenkinti visų mokymo poreikių, jos vaidmuo yra išskirtinis tuo, kad ji gali sudaryti ir stebėti esamų teisėsaugos mokymo pasiūlymų, kuriuos teikia visos TVR agentūros ir kiti suinteresuotieji subjektai, katalogą ir veikti kaip teisėsaugos specialistų, ieškančių tinkamų mokymo galimybių ES lygmeniu, portalas.

Kartu vienodai svarbu, kad valstybių narių atstovai toliau stiprintų koordinavimą savo šalyse, siekdami išsiaiškinti visos teisėsaugos bendruomenės požiūrį ir atsižvelgti į jos poreikius. Vertinime konkrečiai pabrėžiama, koks svarbus yra CEPOL valdybos vaidmuo, nes tai yra ta institucija, kuri turėtų atspindėti ir skleisti informaciją apie įdėtas pastangas ir poreikius, susijusius ne tik su akademinio pasauliu, bet visų pirma su specialistais savo valstybėse narėse, kad į tai būtų atsižvelgta priimant strateginius valdybos sprendimus. Šiomis aplinkybėmis taip pat reiktų atkreipti dėmesį į lyčių atstovavimą valdyboje, ką yra pabrėžęs ir Europos Parlamentas, kuris per 2019 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą paragino CEPOL skiriant narius užtikrinti lyčių pusiausvyrą.

CEPOL taip pat turėtų siekti stiprinti agentūros vykdomą informavimo veiklą ir jos poveikį. Tai būtų galima pasiekti, pavyzdžiui, sistemingiau integruojant pakopinę sistemą (t. y. keleriopai padidinant informavimą atsižvelgiant į dėstytojų mokymą ir tarpusavio žinių perdavimą) į visą veiklą, patobulinti dėstytojų mokymo programą, ypatingą dėmesį skiriant aukštesnes pareigas einantiems teisėsaugos sistemos vadovams, ir toliau plėtoti bei stiprinti savo internetinių mokymų pasiūlą. Tai padėtų CEPOL geriau pasiekti tikslinę auditoriją, kuri buvo išplėsta pagal nuo 2016 m. galiojantį teisinį pagrindą ir šiuo metu apima prokurorus, muitinės pareigūnus ir kitus teisėsaugos veikloje dalyvaujančius asmenis (pavyzdžiui, teismo medicinos laboratorijų personalą).

Kita sritis, kuriai reikia skirti dėmesio, yra Kibernetinių nusikaltimų akademija ir apskritai mokymų pasiūlymai, skirti konkrečių techninių gebėjimų vystymui, pavyzdžiui, susiję su kriptovaliuta, galimybe gauti (didžiuosius) duomenis ir šifruotus duomenis, nes vienai valstybei narei būtų sunku visa tai aprėpti.

¹¹ COM(2020) 795 *final*.

¹² COM(2021) 170 *final*.

¹³ COM(2021) 171 *final*.

Galiausiai, kalbant apie CEPOL vykdomą veiklą trečiosiose šalyse, patvirtinta, kad, kai tai įmanoma, ji turėtų būti tęsiama ir turėtų būti vykdoma laikantis ES išorės politikos. Vis dėlto, atsižvelgiant į agentūrai prieinamus išteklius, ši veikla neturėtų užgožti svarbiausių minėtų prioritetų, kartu užtikrinant, kad ji atitiktų konkrečius poreikius ir turėtų tikrą pridėtinę vertę.

4. IŠVADOS

Vertinime buvo pripažintas **bendras teigiamas agentūros indėlis** tenkinant Saugumo sąjungos politikos poreikius, siekiant jos tikslų ir puoselėjant jos vertybes, ir jos vertinga veikla trečiosiose šalyse. Pagal visus penkis vertintus kriterijus bendrai pripažinta, kad CEPOL vertintina gerai, kad ji veiksmingai vykdo atitinkamą veiklą, kuria prisidedama prie Europos teisėsaugos kultūros kūrimo, teikiama pridėtinė vertė, palyginti su nacionaliniu lygmeniu, ištekliai naudojami efektyviai ir nuosekliai pagal ES saugumo sistemą.

Nors atliekant vertinimą pripažinta, kad CEPOL prisidėjo prie saugumo didinimo teikdama mokymus ir formuodama bendrą teisėsaugos subjektų kultūrą, buvo nustatyti ir keli aspektai, kuriems reikia skirti daugiau dėmesio. Jie susiję su agentūros vidaus veikimu, jos įvaizdžiu ir kultūra, santykiais su valdyba. Tuo remiantis, vertinime pateiktos 3 skyriuje išdėstytos rekomendacijos, kurioms nereikės pakeitimų, kurie turėtų poveikį biudžeto ištekliams ar teisiniam pagrindui, todėl juos gana nesunku įgyvendinti.

Kaip numatyta CEPOL reglamento 32 straipsnyje, per ateinančius penkerius metus bus vertinama, kaip buvo atsižvelgta į šias rekomendacijas.

Vertinant vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, reikės kelti svarbius klausimus, susijusius su pačios ES teisėsaugos mokymo ateitimi ir agentūros vaidmeniu sparčiai besikeičiančioje saugumo aplinkoje ir skaitmeniniame amžiuje.

Visų pirma reikėtų apsvarstyti, kaip agentūra galėtų geriausiai atlikti savo vaidmenį, atsižvelgdama į jai suteiktus įgaliojimus ir į turimus išteklius.